



**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba



Broj :

hrv

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2006. GODINU**

Sarajevo, svibanj 2007. godine



KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	REVIZIJSKO IZVJEŠĆE	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodne revizije	4
3.	Nalazi i preporuke	5
3.1.	Sustav internih kontrola	5
3.2.	Nabavke	5
4.	KORESPONDENCIJA	6
	Privitak 1. Pregled traženog, odobrenog i izvršenog proračuna za Pravobraniteljstvo BiH za 2006. godinu	7

I. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća na dan 31. decembra 2006. godine **PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE** (u daljem tekstu: Pravobraniteljstvo).
- 1.2. Rukovodstvo Pravobraniteljstva odgovorno je za finansijska izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnih internih kontrola. Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonska osnova revizije sadržana je u Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj: 12/06). Reviziju smo obavili sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija-INTOSAI ('Službeni glasnik BiH', broj: 15/01.) Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijska izvješća sastavljeni sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenljivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija cijeni i pouzdanost sustava internih kontrola kojima se osigurava poštivanje zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvješćivanje i učinkovito poslovanje.
- 1.4. Revizija je, na temelju uzorka, ispitivala značajne transakcije koje potkrepljuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Pravobraniteljstva za 2006. godinu realno i objektivno prikazuju stanje Pravobraniteljstva u svim materijalno značajnijim aspektima finansijskog poslovanja na dan 31.12.2006. godine.

Bez namjere daljeg kvalificiranja našeg mišljenja skrećemo pozornost na točku 3.2. koja govori o primjeni Zakona o javnim nabavkama.

II. REVIZIJSKO IZVJEŠĆE

1. Uvod

Sukladno Zakonu¹ Pravobraniteljstvo vrši poslove pravnog savjetovanja i zakonskog zastupanja Bosne i Hercegovine pred svim zakonskim tijelima te poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa BiH, njenih institucija, javnih agencija, javnih korporacija i drugih organizacija BiH. Funkciju Pravobraniteljstva vrše pravobranilac, dva zamjenika pravobranioca, imenovani iz reda konstitutivnih naroda te više pomoćnika pravobranioca. Sukladno Članku 3. navedenog Zakona, funkcija pravobranioca podliježe rotaciji između pravobranioca i dva zamjenika, u jednakim vremenskim intervalima tijekom trajanja mandata. U tijeku 2004. godine, donesene su Izmjene i dopune Zakona tako je sukladno s istim Pravobraniteljstvo stavljeno u nadležnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i dobilo status upravne organizacije. Naime, Člankom 19. izmjena i dopuna navedenog zakona, definirano je da se Odredbe Zakona o upravi koje se odnose na rukovođenje i odgovornosti rukovodioca organa i njihovih zamjenika na odgovarajući način primjenjuju i na pravobranioca i zamjenika pravobranioca. Pravobraniteljstvo ima svoj proračun koji je sastavni dio Proračuna institucija BiH. Sjedište Pravobraniteljstva je u Sarajevu.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Pravobraniteljstva za 2005. godinu, o čemu je sastavljeno Izvješće, kao i prethodnu fazu revizije za 2006. godinu. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvješću i Pravobraniteljstvu je sugerirano da poduzme potrebne aktivnosti na njihovom otklanjanju kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljem poslovanju.

Pravobraniteljstvo je u propisanom roku od 60 dana, sukladno odredbama Članaka 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, dostavilo Odgovor o poduzetim aktivnostima radi otklanjanja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u revizijskom izvješću za 2005. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u revizijskom izvješću, kao i uvidom u realizirane aktivnosti koje su navedene u Odgovoru o poduzetim aktivnostima radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, utvrdili smo da je Pravobraniteljstvo otklonilo utvrđene slabosti i nepravilnosti kako slijedi:

Realizirane preporuke:

- Pravobraniteljstvo je sačinilo i dostavilo godišnja financijska izvješća sukladno Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH.

Aktivnosti koje su u tijeku:

- Poduzete su određene aktivnosti na uspostavljanju sustava internih kontrola zasnovanog na modelu od pet komponenti sukladno instrukcijama Ministarstva financija i trezora BiH;
- Poduzete su aktivnosti na unapređenju procesa planiranja i izvršenja proračuna;
- Poduzete su aktivnosti na unapređenju procesa odabira dobavljača sukladno odredbama Zakona o javnim nabavkama.

¹ Zakon o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj: 8/02, 10/02, 44/04)

3. Nalazi i preporuke

3.1. Sustav internih kontrola

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvalitete financijskog upravljanja u Pravobraniteljstvu. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju godišnja financijska izvješća te je li financijsko upravljanje sukladno postojećim propisima.

Ministarstvo financija i trezora BiH dostavilo je svim korisnicima proračuna Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine² koji sadržava smjernice u vezi sa izradom Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcijskog plana od strane Vijeća ministara BiH i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sustava internih kontrola od pet komponenti: kontrolnog okruženja, procjene rizika, kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija i monitoringa.

Pravobraniteljstvo je pokrenulo određene aktivnosti na kreiranju sustava internih kontrola na bazi navedenog modela i procijenilo rizike i mjere za njihovo otklanjanje (npr. naplata potraživanja od bivšeg uposlenika u iznosu od 5.701,00 KM, koja su prenesena iz ranijeg razdoblja). Najveća odgovornost za uspostavljanje kvalitetnog sustava internih kontrola vezana je za Pravobranioca. Uspostava učinkovitog sustava internih kontrola najviše će koristiti rukovodstvu jer će takav sustav osigurati (u razumnom uvjerenju) zaštitu poslovanja i spriječiti moguće prijevare, greške i eventualne zlouporabe. Ured za reviziju je u svom izvješću za 2005. godinu skrenuo pozornost na značaj uspostave učinkovitog sustava internih kontrola i dao preporuke za prvu fazu primjene ovog modela.

Preporučamo Pravobraniteljstvu da uloži dodatne napore u cilju prenošenja pozitivnog stava prema sustavu internih kontrola na cijelu organizaciju i da nastavi aktivnosti na uspostavi sustava internih kontrola sukladno Pravilnikom o internim kontrolama zasnovanih na modelu od pet komponenti.

3.2. Nabavke

U namjeri da doprinesemo boljem razumijevanju problematike nabavki, želimo Vam skrenuti pozornost na sljedeće nedostatke u procesu nabavke koje smo zabilježili tijekom obavljanja prethodne i završne revizije.

Testiranjem nabavke izvršene po Odluci o javnoj nabavci, broj: PBiH-54/06 od 02.03.2006. godine utvrđeno je sljedeće: tenderska dokumentacija nije imala uključene klauzule važenja ponude; kriteriji i način njihove ocjene nisu dostatno jasno i precizno razrađeni; izvješće o ukupnom postupku nabavke je sačinjen i dostavljen Agenciji za javne nabavke BiH nakon isteka propisanog roka od 15 dana od dana okončanja postupka. Dalje je utvrđeno da Pravobraniteljstvo nije imalo evidenciju nabavki direktnim sporazumom (po Zakonu ova evidencija je nužna da bi se utvrdilo da ukupne nabavke direktnim sporazumom ne prelaze 10% ukupnih godišnjih nabavki).

Ured za reviziju preporuča Pravobraniteljstvu da dosljedno i u potpunosti poštuje odredbe Zakona o javnim nabavkama, u cilju zakonitog i transparentnog trošenja javnih sredstava te primjene jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih dobavljača. Napominjemo da je dosljedna primjena svih odredbi navedenog zakona bitna kako bi sam proces bio efikasniji i kako bi se izbjegle nepotrebne žalbe učesnika u procesu, a koje mogu rezultirati i kao potencijalne obveze.

² Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sustava internih kontrola od 08.03.2005. godine koji je sačinilo Ministarstvo financija i trezora BiH i Akcijski plan za uspostavu sustava internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila radna grupa za izradu i provođenje akcijskog plana za jačanje sustava internih kontrola koju je imenovalo Vijeće ministara Odlukom broj: 277/04 od 16.12.2004. godine.



4. KORESPONDENCIJA

Instituciji je uručen nacrt Izvješća o reviziji za 2006. godinu na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Institucija nije dostavila svoje komentare na nalaze sadržane u Izvješću.

Koristimo ovu priliku kako bismo izrazili zahvalnost za ljubaznost koja nam je ukazana od strane svih uposlenih Pravobraniteljstva kojima smo se obratili za pomoć i od kojih smo tražili informacije i dokumente za učinkovito obavljanje naših obveza.

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego



Privitak 1.

PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG PRORAČUNA ZA PRAVOBRANITELJSTVO BiH ZA 2006. GODINU

Red. broj	Vrsta rashoda	Prijedlog proračuna za 2006.	Odobreni proračun za 2006.god.	Promjena strukture proračuna	Tekuće rezerve	Donacije	Ostalo *	Ukupno proračun (4+5+6+7+8)	Izvršenje proračuna sa 31.12.2006.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	Tekući izdaci	794.696	794.695	0	0	0	0	794.695	563.342	231.353	71
1.	Plaće uposlenih	481.249	481.249	0	0	0	0	481.249	323.123	158.126	67
2.	Naknade troškova uposlenih	135.519	135.519	0	0	0	0	135.519	85.339	50.180	63
3.	Putni troškovi	20.000	20.000	2.000	0	0	0	22.000	17.849	4.151	81
4.	Izdaci telefonskih i pošt. usluga	29.160	29.160	-5.000	0	0	0	24.160	22.254	1.906	92
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	8.315	8.315	3.000	0	0	0	11.315	9.650	1.665	85
6.	Nabavka materijala	18.000	18.000	6.000	0	0	0	24.000	20.741	3.259	86
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	7.000	7.000	0	0	0	0	7.000	4.059	2.941	58
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	37.512	37.512	4.000	0	0	0	41.512	39.888	1.624	96
9.	Izdaci za tekuće održavanje	6.000	6.000	0	0	0	0	6.000	1.708	4.292	28
10.	Izdaci za osiguranje	2.500	2.500	0	0	0	0	2.500	1.701	799	68
11.	Ugovorene usluge	49.440	49.440	-10.000	0	0	0	39.440	37.030	2.410	94
II.	Kapitalni izdaci	5.200	5.200	0	0	9.448	0	14.648	0	14.648	0
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	5.200	5.200	0	0	9.448	0	5.200	0	5.200	0
3.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Programi posebne namjene	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
IV.	UKUPNO	799.896	799.895	0	0	9.448	0	809.343	563.342	246.001	70
	Broj uposlenih	20							12		